

نامه‌ای به جوان در آستانه ازدواج

مهدی عدالتیان

فهرست

مقدمه

۱- آگاهانه قدم برداشتن

۲- آیا ازدواج از نظر شرعی واجب است؟

۳- فواید، اهداف و انگیزه‌های ازدواج

۱. تقرب به خداوند و جلب رحمت الهی

۲. عمل به سنت رسول خدا (صلی الله علیه و آله)

۳. حفظ دین (بندگی بهتر نسبت به خداوند)

۴. مصونیت بیشتر از دام‌ها و وسوسه‌های شیطان

۵. ارزشمندتر شدن اعمال نیک

۶. فراوان شدن روزی مادی و معنوی

۷. یافتن یار در پیمودن مسیر کمال

۸. آرامش روحی

۹. فرزند صالح و نسل پاک

۱۰. بهترین زمینه‌ی تمرین کمالات

۴- دلایل مخالفان ازدواج

دلیل اول: ترس

دلیل دوم: مشکل پسندی

دلیل سوم: کمک به والدین

دلیل چهارم: رسیدن به کمال و خودسازی

دلیل پنجم: راحت طلبی

دلیل ششم: بی‌انگیزه بودن

۵- موانع ازدواج

۱. بیکاری

۲. نداشتن امکانات

۳. تحصیل

۴. سربازی

۵. خواهر یا برادر بزرگتر

۶. بیماری

۷. مخالفت والدین

۶- زیان‌های ازدواج نکردن

فاصله گرفته از پیامبر اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله) و سنت آن حضرت

۲. فراهم بودن زمینه‌ی دخالت شیطان و گرفتار شدن به گناه

۳. در معرض خطر بودن «اعمال صالح»

۴. محروم شدن از نسل پاک

۵. ضررهای دیگر

۷- سن مناسب برای ازدواج

۸- تفاوت سنی مناسب

۹- ویژگی‌های همسر خوب

۱. شایستگی خانواده

۲. اخلاق

۳. تعهد دینی و اخلاقی (تقوا)

۴. عقل و درایت

۵. روحیه‌ی حق‌پذیری

۶. هماهنگی و تناسب (کُفویّت)

۷. تندرستی

۸. زیبایی نسبی و دلنشین بودن

۱۰- انگیزه‌های نادرست ازدواج

۱. فقط زیبایی

۲. فقط ثروت

۳. فخر فروشی

۴. خسته شدن از وضع موجود

۵. طمع و سودجویی

۶. ترحم و دلسوزی

۷. تحول

۸. عشق ناگهانی

۱۱- استخاره در امر ازدواج

۱۲- چگونه همسر شایسته پیدا کنیم؟

۱. نماز و دعا

۲. سپردن کار به افراد امین، فهمیم و دلسوز

۳. پرهیز از سخت‌گیری و پرتوقعی

۱۳- چگونه از صلاحیت همسر مطمئن شویم؟

۱. تحقیق

۲. رفتار و روحیات شخص

۳. دوستان

۴. نظر بستگان سببی

۵. معرف

۶. گفتگوی حضوری

۱۴- دوستی‌های قبل از ازدواج

۱. بروز خطا در تشخیص

۲. کم شدن تعهد ایمانی و انسانی

۳. طمع شیطان

۴. رنجاندن والدین

۵. خسارت‌ها

۶. عذاب وجدان و فشار روحی

۷. دور شدن از رحمت و حمایت الهی

۸. زیان‌های اجتناب ناپذیر

۱۵- مهریه و میزان آن

۱. رضایت طرفین

۲. میانه‌روی

۳. پرهیز از چشم و هم‌چشمی

۴. تعامل و حسن ظن

۵. پرداخت مهریه در اولین فرصت

۱۶- چگونگی عقد

۱. حقیقت عقد

۲. محکم کاری

۳. علنی و آشکار بودن

۴. خوب و خوب تر

۵. آگاهی بیشتر

مقدمه

دوست عزیز نامه‌ات را خواندم. نوشته بودی:

«مگه زوره؟ من نمی‌خوام ازدواج کنم. تا درست و حسابی فایده‌ی ازدواج و وضعیت خودم برام روشن نشه، ازدواج نمی‌کنم. مگه ازدواج از واجباته، که میگن تو داری گناه می‌کنی که تن به ازدواج نمی‌دی؟ اصلاً می‌خوام بدونم این ازدواج چه فایده‌ای داره که این قدر اصرار می‌کنین؟ تازه من که بی‌جهت نمی‌گم ازدواج نمی‌کنم؛ آخه من هم برای خودم دلایلی دارم و مگه با این گرفتاری‌های من می‌شه ازدواج کرد؟ هنوز تحصیلاتم تموم نشده، مسئله‌ی سربازی پا در هواست، بزرگ‌تر از من تو خونه داریم، بی‌پولی و بیکاری هم که قوز بالا قوز شده! به نظر شما من باید با این مسائل چی کار کنم؟»

اصلاً من با کی ازدواج کنم؟ من که نمی‌دونم همسر خوب چه ویژگی‌هایی باید داشته باشه، چطور به فکر ازدواج باشم؟ بعضیا می‌گن آدم باید زود ازدواج کنه که نفهمه چی به چیه؛ بعضیا می‌گن هرچی دیرتر، بهتر. واقعاً تو چه سنی باید ازدواج کرد؟

می‌خوام بدونم چه عیبی داره آدم برای پول یا کلاً مادیات ازدواج کنه؟ بالأخره دنیاش که خوب میشه. بدبختی اینه که هر کسی به جوری آدم رو راهنمایی می‌کنه؛ مثلاً یکی می‌گه استخاره کن، ببین اصلاً ازدواج برات خوبه یا نه؟ اگه بد اومد، کلاً بی‌خیال شو. بعضیا می‌گن اصلاً نباید در امر مقدس ازدواج پای استخاره رو به میون بکشیم.

همه‌ی اینا به کنار، به فرض که من تصمیم بگیرم ازدواج کنم، من که نمی‌دونم چطور باید فرد مناسبی رو برای خودم پیدا کنم. تازه، بعد از این که یک نفر پیدا شد، چطور اونو بشناسم و مطمئن بشم برای من مناسبه؟ بعضیا میگن راه آسون اینه که دختر و پسر با هم دوست بشن، مدتی رفت و آمد، معلوم می‌کنه که آیا به درد همدیگه می‌خورن تا با هم ازدواج کنن یا نه.

راستی! تا یادم نرفته، پیرسم مهریه رو نمی‌شه حذف کرد؟ اگه لازمه، خوبه مهریه چقدر باشه: کم یا زیاد؟ خلاصه؛ من کلی سؤال دارم. حالا دیگه بگذریم که بعضی‌ها یک ریزه کاری‌هایی رو مطرح می‌کنن که من اصلاً از اون‌ها سر در نمی‌آرم، مثل این که تفاوت سنی باید به مقدار استاندارد باشه، یا مثلاً این که چه زمانی و چه ساعتی خطبه عقد خونده بشه و چه کسی اون رو بخونه؟ خوش به حالشون! من که اصلاً نمی‌دونم چرا باید خطبه عقد خونده بشه، تا برسه به بقیه‌ی خصوصیاتش...».

دوست عزیزم! نامه‌ات را خواندم و خیلی خوشحال شدم که به فکر یافتن پاسخ سؤالاتت درباره‌ی مسأله‌ی مهم ازدواج هستی. بسیاری از جوانان دیگه هم مثل تو سؤالاتی در ذهن خود دارند، اما معمولاً نمی‌پرسند و در سردرگمی می‌مانند یا به بی‌راهه می‌روند. به دلیل این روحیه‌ی خوب پرسش‌گری به تو آفرین می‌گویم. به نظر من، همه‌ی حرف‌های تو در چند نکته خلاصه می‌شود که در ادامه مختصری درباره‌ی تک تک آن‌ها توضیح می‌دهم. ابتدا نگاهی به فهرست این نکات مهم بیندازیم:

۱. آگاهانه قدم برداشتن

۲. آیا ازدواج از نظر شرعی واجب است؟

۳. فواید ازدواج

۴. دلایل مخالفان ازدواج

۵. موانع ازدواج

۶. زیان‌های ازدواج نکردن

۷. سن مناسب برای ازدواج

۸. تفاوت سنی مناسب

۹. ویژگی‌های همسر خوب

۱۰. انگیزه‌های نادرست ازدواج

۱۱. استخاره در امر ازدواج

۱۲. چگونه همسر شایسته را پیدا کنیم؟

۱۳. چگونه از صلاحیت همسر مطمئن شویم؟

۱۴. دوستی‌های قبل از ازدواج

۱۵. مهریه و میزان آن

۱۶. چگونگی عقد

آگاهانه قدم برداشتن

دوست جوانم! همه‌ی ما می‌دانیم که برای حرکت در هر مسیر ناشناخته‌ای، اول باید نسبت به آن شناخت پیدا کنیم و بعد قدم برداریم. اگر بخواهیم در تاریکی شب وارد ساختمانی بدون روشنایی شویم، قبل از ورود به دنبال شمع یا چراغ قوه‌ای می‌گردیم، تا مبادا در تاریکی به مانعی برخورد کنیم یا از بلندی پرت شده و دچار صدمه و گرفتاری شویم.

البته چنین خسارت‌هایی بسیار کمتر از زیان‌های ورود ناآگاهانه به مسأله‌ی مهم انتخاب همسر و تشکیل زندگی مشترک است. پس نباید فراموش کنیم که شناخت و آگاهی قبلی نسبت به اصل ازدواج و فواید آن بسیار ضروری است و به ما کمک می‌کند که استوارتر در این راه گام برداریم.

به قول شاعر شیرین سخن، حکیم شیراز:

تا نکنی جای قدم استوار
پای منه در طلب هیچ کار

شناخت نسبت به همسر آینده و شناخت نسبت به کیفیت زندگی سالم، آثار ارزشمند فراوانی دارد، مانند:

(۱) آرامش؛

(۲) اعتماد به نفس؛

(۳) بالا رفتن میزان موقعیت در زندگی؛

(۴) عدم پشیمانی در آینده؛

و آخرین نکته این که:

آگاهانه قدم برداشتن، نشانه‌ی عقل و درایت انسان و منطقی بودن ازدواج است. پس آگاهی در امر ازدواج، یک «ضرورت» است.